

Kazimierz
RóżyckiPrzedwojenny
budynek urzędu
gminy

FOT. JOLANTA MŁODECKA

RYS. JOLANTA MŁODECKA

Kazimierz Różycki i inni z Jastrzębia

Wieś ma piękne tradycje. Jej mieszkańcy zawsze angażowali się sprawy ważne dla kraju, powiatu lipnowskiego i własnego środowiska.

1924 r. - uczniowie i nauczyciele jastrzębskiej szkoły

FOT. ARCHIWUM

Szkoła

FOT. JOLANTA MŁODECKA

MARIA OBLAS

Nazw miejscowości Jastrzębie jest w Polsce co najmniej kilkanaście. To „nasze” Jastrzębie ma historię sięgającą średniowiecza. W XIV w. wieś należała do biskupów płockich, w wieku XVIII była już własnością szlachecką.

W 1903 r. dobra jastrzębskie za 101 tys. rubli kupił Kazimierz Ró-

życki. To on położył wielkie zasługi dla rozwoju wsi, a nawet szerzej - powiatu lipnowskiego. Znalazło to swój wyraz m.in. w inicjatywie mieszkańców, by utworzyć we wsi szkołę.

Jest rok 1913. Pierwsza wojna światowa wybuchnie za rok. Na ziemiach polskich, także w powiecie lipnowskim, nieprzerwanie panuje car Mikołaj II. Ale rusyfikacja prowadzona przez za-

borcę od ponad stu lat jakoś nie przynosi rezultatów, bo wciąż pojawiają się próby odbudowy i utrwalenia polskości. W każdej możliwej formie. Na przykład przez szkolnictwo i oświatę.

We wrześniu 1913 r. dzieci z rejonu obejmującego m.in. Chlebowo, Jastrzębie, Wołęcín, Złotopole rozpoczęły naukę w budynku wzniesionym na działce ofiarowanej przez Kazimierza Róży-

ckiego, właściciela dóbr jastrzębskich. Warunki były co najmniej skromne - jedna duża klasa i mieszkanie dla nauczycielki. Była nią Irena Bodkówna, która uczyła jednocześnie dzieci w czterech oddziałach.

Po wojnie, gdy przyszła niepodległość szkoła była gotowa, by nieść kaganek oświaty, już całkowicie polski. W Jastrzębiu niosła go Irena Stembeżan., realizując

program dla 4-oddziałowej szkoły powszechnej.

Kazimierz Różycki rozwijał aktywną działalność gospodarczą i społeczną w regionie. Z własnych dóbr ofiarował ha gruntów na pole doświadczalne.

Po zakończeniu drugiej wojny rozpoczęła się parcelacja jastrzębskich dóbr. W wyniku reformy rolnej ziemię otrzymało 40 rodzin.

Jeszcze trwała wojna, gdy w styczniu 1945 r. powołano Obywatelski Komitet Gminy Jastrzębie. W 1954 r. powołano Gromadzką Radę Narodową. Dziś Jastrzębie wchodzi w skład gminy Lipno. ●

■ Na podstawie: Ryszard Specjalski „Jastrzębie - wieś-gminagromada”, Włocławek 2002. Fotografie archiwalne pochodzą z tego wydawnictwa.

FOT. JOLARCFHOWUM